

Spelfot

Medlemsblad för Smålands Spelmansförbund och för
Folkdansringen Småland - Öland

Ett gruppfoto från 2014 års folkmusikläger på Gransnäs kursgård. Foto: Torsten Nilsson
På sidan 11 kan du läsa om och anmäla dig till årets läger.

MED

Smålandsringen
Folkdansringen Småland-Öland

Smålåtar
Smålands Spelmansförbund

FOLKDANSRINGEN SMÅLAND-ÖLAND

Adress: c/o Elisabet Johansson, Hantverkaregatan 3, 341 36 Ljungby, 0372-624 61

E-post: smaland@folkdansringen.se

Hemsida: www.folkdansringen.se/smaland, www.dansafolkdans.nu

Styrelse och andra ledamöter

Ordförande: Gunnar Andersson, Björkvägen 9, 360 13 Urshult, 0477-205 67 e-post: gattru@telia.com

Vice ordförande: Åke Eriksson, Hökhult Lillön 63, 343 93 Älmhult, 0476-143 94 e-post: ake.lillon@live.se

Kassör: Olle Andersson, Rydgatan 16, 341 39 Ljungby, 0372-800 76 e-post: olcarason@msn.com

Sekreterare: Elisabet Johansson, Hantverkaregatan 3, 341 36 Ljungby, 0372-624 61

e-post: sejoson@hotmail.com

Sven-Erik Arvidsson, Nygatan 9, 566 32 Habo, 036-471 48 e-post: arvidsson03647148@habo.net

Emma Karlsson, Jönköpingsvägen 59, 563 32 Gränna, 070-445 24 40, e-post: emka6610@gmail.com

Lena Hjelte, Venskögse 6, 570 80 Virserum, 0495-302 00, e-post: lenahjelte@telia.com

Suppleanter

Mary Bjerstedt, Resebövägen 26 Rismåla, 382 93 Nybro, 0481-151 49 e-post: mary.bjerstedt@telia.com

Sven Skogman, Krokstorp Sjöleden, 572 96 Fårbo, 0491-182 03, 070-595 87 22, e-post: canadicken@telia.com

Christina Wahlqvist-Enefalk, Stallgårdsgatan 2, 393 53 Kalmar, 0480-136 82,

e-post: christina.wahlqvist-enefalk@telia.com

Administrativt utskott: Gunnar Andersson, Olle Andersson och Elisabet Johansson

Dans och musik, barn och ungdom: Emma Karlsson, Åke Eriksson, Gunnar Andersson, Lena Hjelte, Sven Skogman

Dräkt: Mary Bjerstedt, Elisabet Johansson

Slöjd: Åke Eriksson, Sven-Erik Arvidsson, Christina Wahlqvist-Enefalk

Hemsida: Olle Andersson, Sven-Erik Arvidsson och Sven Skogman

Spelfot: Elisabet Johansson, Olle Andersson, Gunnar Andersson

Revisorer

Lisbeth Davidsson, Uddabo 246, 382 92 Nybro, 0480-520 61 e-post: lisbeth.davidsson@hotmail.se, Åke Johansson, Kyranders gata 6, 594 31 Gamleby, 0493-530 07 e-post: ake.johansson@telia.com

Revisorssuppleanter

Karl-Olof Carlsson, Furulundsvägen 8, 380 42 Målarås, 0481-311 30, e-post: eivorgothoskarsson@gmail.com

Inga-Lena Nordgren, Kvänjarpsvägen 11, 341 70 Ljungby, 0372-171 26, e-post: alladil@telia.com

Ansvarig utgivare: Elisabet Johansson

Dräktråd F

Irma Edstrand, Kullgatan 20, 561 46 Huskvarna, 036-502 01 e-post: irma.edstrand@telia.com

Lena Sandin, Allégatan 6, 566 33 Habo, 036-412 25, e-post: l_sandin@yahoo.com

Dräktråd G

Elisabet Johansson, se ovan

Dräktråd H

Mary Bjerstedt, se ovan

Agneta Erlandsson, Älidsvägen 6, 388 92 Ljungbyholm, 0480-47 02 05 e-post: agneta.erlandsson@hotmail.com

Valberedning

Ölands Allmogedansare

Sammankallande.

Ulla och Stellan Bjelkfors, Högtomtagatan 53, 387 93 Borgholm, 0485-56 02 22. ulla.bjelkfors@gmail.com, stellan.bjelkfors@gmail.com

Uppvidinge folkdanskille

Johan Blixt, Blötskog Sjölyckan, 360 76 Älgult, 0474-260 50, durspelaren.blixt1@gmail.com

Ann-Christin Nyström, Borlanda Tinglabacken 1, 363 33 Rottne, 0470-930 00, annchristin.nystrom@spray.se

Östboglillets folkdanskil

Marianne och Rolf gunnarsson, Skördevägen 17, 330 12 Forsheda, 0370-818 19, marianne.gunnarsson@telia.com, rolf.c.gunnarsson@telia.com

SMÅLANDS SPELMANSFÖRBUNDS

Stiftelse för Unga Spelmän

Den årliga avkastningen delas ut som kurs- och lägerbidrag till unga spelmän. Ansökningsblanketter kan hämtas på SSFs hemsida el rekvideras från Heléne Ingvarsdotter, Korsvägen 17, 394 77 Kalmar, tel 0480-477167 el mobil 0733-836849

Vill du lämna ett bidrag till Stiftelsen är vårt bankkontonummer 8169-5,664 257 094-6 (Swedbank)

Ordförande i styrelsen är Sabina Henriksson, Borås, sekreterare Heléne Ingvarsdotter, Kalmar och kassör Eva Blomquist-Björnborg, Alvesta.

Försäkra dina instrument

Utnyttja SSFs och SSRs förmånliga villkor

Försäkringen gäller

- när medlemsavgift och försäkringsprimie är betalda till Smålands Spelmansförbund

- i hela världen

- vid skada eller förlust

- akustiska och elektroniska instrument, dock inte pianon, flyglar eller orglar.

Premierna storlek beror på det samlade värdet av försäkrade instrument och tillbehör.

Grundpremien är 200 kr/år upp till och med 20.000 kr i försäkringsbelopp. Sedan ökar premien med 50 kr per 10.000 kronorsintervall.

Läs mer på SSRs hemsida www.spelmansforbund.org

Medlemsavgifter 2015

Smålands Spelmansförbund:

Ungdomar under 20 år	50 kr
Äldre över 65 år	120 kr
Övrig vuxen	180 kr
Familjemedlem	50 kr

Folkdansringen Småland-Öland:

Medlem över 25 år	80 kr
Medlem upp till 25 år	35 kr
Därtill kommer avgift till lokal förening och Svenska Folkdansringen	

Nästa nummer av Spelfot utkommer i september 2015 med manus- och annonsstopp den 1 augusti. Material skickas till redaktörens adress, se kassör ovan!

SMÅLANDS

SPELMANSFÖRBUND

Ordförande: Heléne Ingvarsdotter, Korsvägen 17, 394 77 Kalmar 0480-47 71 67

helene.ingvarsdotter@kalmar.se

Vice ordförande: Marianne Busk, Ö Storgatan 161, 554 52 Jönköping 036-12 24 35 0733-38 49 54

marianne.busk@gmail.com

Kassör och registeransvarig: Viola Ek, Furuby Jöns Klemensgård, 360 51 Hovmantorp, 070-274 99 38, viola.ek@bredband2.com

Sekreterare: Håkan Alm, Norra Möckleby, 386 96 Färjestaden, 070-877 58 44, hakan@alm-sjolinaland.se

Vice sekreterare: Britt-Marie Arvidsson, Nygatan 9, 566 32 Habo, 03647148@habo.net>

Styrelsesuppleanter: Magnus Lundberg, Kleven 7, 563 91 Gränna, 0390-21070, magnus.lundberg1@gmail.com

Ingela Borg, Lökyrd, Kronelund, 330 17 Rydaholm, 076-230 88 39, ingelaborg@hotmail.com

Revisorer: Jan Sannas, Kullsvägen 5, 340 32 Grimslov 0470-75 02 39 0708-53 83 61, sannas@dataphone.se

Nils Wiberg, Mala 3208, 280 20 Bjärnum 0451-191 14

Revisorsuppleant: Yvonne Lundell, N Storgatan 25, 575 32 Eksjö 0381-304 06 070-680 94 40

Valberedning: Mari Nordström, Södvik PL 5441, 380 74 Löttorp, 0485-26136

Sune Johansson, Saturnusvägen 3A,

393 51 Kalmar 0480-172 47, 070-597 67 84

sunejkalmar@gmail.com

Låtkommitté:

Magnus Gustafsson, Häringegård 1, 360 47 Värends Nöbböle 0470-35356 070-636 61 34

magnus.gustafsson@kronoberg.se

Eva Blomquist-Björnborg, Droskvägen 16, 342 33 Alvesta 0472-106 83, eva.blomquist.bjarnborg@telia.com

Lars Svensson, Torslunda 112, 386 96 Färjestaden 0485-484 88, lassestraatelje@telia.com

Försäkringsansvarig: Viola Ek, se ovan

Arkivansvarig: Håkan Alm, se ovan

Notlager: Viola Ek, se ovan

Hemsidesansvarig: Jan-Erik Ekman, Liarumsvägen 799, 298 94 Linderöd

jan-erik.ekman@telia.com

www.smalandsspelmansforbund.se

SSFs plusgiron: 44 80 33-1

Redaktör: Viola Ek, se kassör ovan

Spelfots redaktör förbehåller sig rätten att korta av och redigera insända artiklar. Artiklar och bilder skall vara försedda med namn på skribent respektive fotograf. Spelfot kan publiceras i valda delar på respektive organisations webbsida på internet. Den som inte vill ha sitt material publicerat på internet måste skriftligen meddela detta i samband med att material skickas in.

Annonspriser i Spelfot

1/1 sida	1.000 kr
1/2 sida	500 kr
1/4 sida eller mindre	250 kr

När jag skriver detta är det vårmånad – ”mars, april har knapp i håret” – och jag nyligen varit på ett mycket intres-

sant distriktsårsmöte i Oskarshamn. Jag bugar djupt för Döderhultsvikgillet som var arrangörsförening och ordnat allt så bra, och vilka föredragshållare de hade ordnat! Tusen tack! Årsmötet framskred lugnt och stilla som vanligt. Som ordinarie i styrelsen valdes det in två nya ledamöter: Emma Karlsson från Huskvarna folkdanslag (Emma var tidigare suppleant) och Lena Hjelte från Uppvidinge folkdansgille. Ny som suppleant är Christina Wahlqvist från Kalmar folkdanslag. Jag vill hälsa er hjärtligt välkomna i styrelsen! Kan ni tänka er – om man slår ihop ordinarie och suppleanter så blir det 5 damer och 5 her- rar, utan någon könskvotering. Bra! Ja, till och med jag blev omvald som ordförande vilket jag känner stor vördnad inför.

Jag har också fått rapport från kursen om det nya medlemsregistret som hölls i Vetlanda den 11 april. Tack, Östra Njudungs folkdanslag, som ställde upp med för- och eftermiddagskaffe och ökade den allmänna trevnaden. Jag beklagar de folkdanslag som inte var med på kursen. Som jag förstår är detta ett mycket bra medlemsregister med otroligt många funktioner som den ansvarige föreningsadministratören kan utnyttja. Jag vill också berömma riks som har skaffat ett bra medlemsregister.

Nu måste vi se framåt och först är det Petter Dufva-stämman i Gunnebo den 8 till 10 maj. Sen kommer slöjdbytardagen i Virestad den 23 maj – alltid ett fantastiskt arrangemang som Virestads folkdanslag arrangerar. Sen är det Sveriges Nationaldag och midsommar, kanske folkdanslagens viktigaste och mest intensiva dagar

SIDAN 3

under sommaren. När vi kommer in i juli är det dags för Korröfestivalen där vi deltar den 24-25 juli. I år är det ju Zornmärkesuppspelning vecka 30 (alltså festivalveckan) och där skall distriktet vara med på ett hörn. Korrökommittén har, när jag skriver detta, inte fått tag i något folkdanslag som vill dansa uppvisning i stora tältet lördagen den 25 juli. Vi behöver förstås också fler hantverkare till Sågen. Du som ännu inte varit på Korröfestivalen – åk till detta fantastiska arrangemang nu i år när det också är Zornmärkesuppspelning. Söndagen den 13 september är det Jönköpings Allmogemarknad – också det en fantastisk tillställning. Gör slag i saken och åk dit, du behöver inte ångra dig, jag lovar.

Själv går jag i ”väntans tider”, dvs jag väntar på ett brev från Region Kronoberg med besked om vilken dag jag skall opereras. Jag skall byta vänster knäled till en helprotes och är lovad april eller maj, så jag slipper denna ständiga värk. Men jag är full av förhoppning och skall nog komma tillbaka. Ha det nu så bra i sommar alla go'a folkdansare!

Gunnar Andersson
Ordförande i
Folkdansringen Småland-Öland

Nu är Sverige som bäst! Precis innan allt har börjat både vad gäller blomning och alla spelmansstämmor man ska åka på i sommar.

Jag som skriver några rader i Spelfot denna gång heter Britt-Mari Arvidsson och är vice sekreterare i Smålands spelmansförbund. Född i Falköping men upp- vuxen i Jönköping för att till slut hamna i Habo. Vanligtvis spelar jag på måndags- kvällarna i Huskvarna folkdanslag och är även med i en grupp som heter Högt i tak i Jönköping. Jag inte bara spelar, jag

är biomedicinsk analytiker också men den aktivite- ten är en bisak till spelintres- set och utö- vas endast på dagtid mån-

dag till fredag. Och om ni undrar vad en biomedicinsk analytiker gör så kan jag bara förklara med att om du någon gång går och tar lite blodprover så kan du veta att det är vi BMA som sköter om analyserna. Och visst är det rätt yrke jag har? Vi har ju till och med samma initialer.

Vi har alla olika sätt att introduceras i spellivet. Själv var jag dansare tills jag var en bit över trettio. Polskor var det bästa jag visste och många polskedanskurser blev det. Så råkade jag skära mig väldigt illa i mitt (vänstra) långfinger och när jag satt med mina krokar och allt gips kom tanken ”Tänk om jag aldrig kommer att kunna testa att spela fiol” upp i mitt huvud. Efter 10 veckors total orörlighet och sedan en massa träning köpte jag min första fiol på en auktion (det var faktiskt en äkta Stradivarius sa auktionsförrättaren) och började på en folkmusikkurs ledd av Mats Thiger och på den vägen är det. Nu har jag visst spelat i över 20 år och det blir bara roligare och roligare. Musiken ger så mycket – man träffar så många trev- liga människor och får vara med om så mycket roligt. Folkmusikbåten t.ex. var en alldeles fantastisk upplevelse! Jag hoppas verkligen att det blir repris på den. Och så har vi alla underbara stämmor – Lidhult, Degeberga, Markaryd, Kleven för att bara nämna några.

Jag ser fram emot att träffa många av er i sommar. Och du! Glöm inte Kor- röfestivalen!

Britt-Mari Arvidsson
Vice sekreterare i
Smålands spelmansförbund
och BMA

SPELMANSKURSEN I KALMAR HAR FIRAT 30 ÅR

Deltagarna på årets spelkurs i Kalmar. Sittande spelledarna Pelle Björnlert och Heléne Ingvarsdotter.
Foto: Torsten Nilsson

För 30 års sedan, mars 1986, samlades 23 spelmän till helgkurs i IOGT lokalen på Strömgatan. Varje år sedan dess har Kalmar Spelmanslag ordnat spelkurs i teknik och låtspel. Spelleadare första året var Heléne Ingvarsdotter och Sabina Salomonsson på fiol och Johan Hedin på nyckelharpa. Kursen blev uppskattad och beslut fattades att hålla kurs även året därpå.

I slutet av mars månad i år fyllde spelkursen 30 år och då samlades 22 spelmän på Skälby till helgkurs i teknik och låtspel. Ledare för årets kurs var, liksom första året, Heléne Ingvarsdotter från Kalmar tillsammans med Pelle Björnlert från Vråka Edsbruk.

För många spelmän i Småland och på Öland har spelkursen blivit ett uppskattat tillfälle att träffas och lära sig nya låtar och förbättra sin spelteknik. Från tidig morgon till sen kväll har deltagarna spelat låtar från sydöstra Sverige men också låtar från andra delar av landet.

Heléne lärde ut bl a en polska från Lofthammar, och en polska och en engelska från Nättraby i Blekinge. Pelle bl a en polska från Brotorp i Hallingeborgs socken och en polloness ur Sexdregasamlingen

från Älvsborgs län.

Alla låtar lär sig deltagarna på gehör dvs genom att lyssna på och spela efter spelledaren.

Under dessa 30 år har många spelmän och spelledare träffats i Kalmar och spelat tillsammans. Intresset har inte minskat under åren så Kalmar-kursen kommer med stor säkerhet bli en uppskattad tradition i många år framöver.

**Sune Johansson
Kalmar Spelmanslag**

Här har vi återigen Tea Säfmark från Oskarström på kurs i Kalmar med Heléne som kursledare.
Foto: Morfar Torsten Nilsson

70-ÅRSJUBILEUM I KALMAR

Kalmar folkdanslag firade under 2014 sitt 70-årsjubileum med olika evenemang.

Året avslutades med den sedvanliga julfesten, som då blev extra festlig. Många medlemmar deltog och fick lyssna till Kalmar stads Lucia med tärnor, äta en god måltid och dansa till trevlig musik från våra spelmän.

Festen fick också besök av Ulf Svensson från Folkdansringen som delade ut förtjänstmärke i silver till några av våra duktiga ledare av olika slag. Dessa var: Christina Ackesjö, Håkan Ackesjö, Kirsten Arvidsson, Ingvar Nilsson, Sven-Ivar Norberg, Sven Appelstål, Östen Serlander, Helen Bodell, Håkan Stenberg och Birgitta Stenmalm. Vår trogne spelman Sune Johansson fick en plakett.

Den trevliga kvällen avslutades med att tomten kom och delade ut julklappar.

Barbro Karlsson
Kalmar folkdanslag

Sven Appelstål som fick sin hedersutmärkelse i hemmet utdelad av Ulf Svensson från Folkdansringen.
Foto: B-O Andersson

SMIDESDAG I MARS 2015

Har man inte förstått uttrycket ”smida medan järnet är varmt” innan, så gjorde man det verkligen denna dag, bokstavligen!

Lördagen den 28 mars var det äntligen dags för de 7 hugade från Urshults bygdegille att krypa ur sängvärmen i ottan för att transportera sig till skogarna runt Häradsbäck.

Efter att letat sig fram på slingriga grusvägar längs med stenmurar, röda stugor och mörk granskog kom man fram till betesmarker och målet för utflykten. Den gamla välbevarade smedjan, som en i bygdegillet farfar en gång verkat som smed i. Glöden har inte gått ur släktet för barnbarnet, Ingvar Eriksson, har förvaltat arvet och ska nu inviga oss i smidandets stenkolsosande halvdunkla värld.

Ingvar Eriksson hade varit uppe i svinottan för att förbereda ässjan inför vår ankomst med att få upp värmen rejält i stenkolsbädden.

Först visade Ingvar oss vad han tänkt att vi skulle få göra själva, en enkel väggkrok med en tillplattad ände som ska fungera som fästpunkt mot väggen med en smidd spik.

Jaha, ser ju enkelt ut när Ingvar bankar på det glödande järnet och med van hand böjer till formen runt den rundade änden på städet.

Alltså dags att utrusta sig med hörselskydd, skyddsglas och arbetshandskar och ta sig an ett eget rundjärn och peta in det i den glödande stenkolsbädden tills det är rätt glödande färg på rundjärnet. Har man det inne för lite går värmen snabbt ur och därmed formbarheten på det minst sagt styva materialet i svalt tillstånd. Har man järnet i glöden för länge blir det alldeles porigt och missfärgat i ytan.

Redan där blev det alltså en konst att fixa till en enkel väggkrok. Övning ger ju som bekant färdighet så med lite vägledning så fick man snart in känslan för hur järnet skulle se ut när man förflyttade det till städet för att greppa hammaren och börja banka fram rätt tjocklek och form på den tillplattade änden som ska vara väggfästet. Går ju inte lika enkelt för oss att få till det, hinna böja till själva kroken kunde man ju glömma att hinna med. Flera värmningar senare och lite vägledning till så hade man faktiskt lyckats få till en väggkrok.

Har man inte förstått uttrycket ”smida medan järnet är varmt” innan, så gjorde man det verkligen denna dag, bokstavligen!

Alla gick in för skapandet med stor iver så det blev många väggkrokar och för några fanns det lite mer vana från tidigare så där skapades det lite mer avancerade saker.

Själv gjorde jag spikarna för att hänga upp väggkrokarna med. Det var verkligen lättare sagt än gjort att göra spik så det såg ut som en spik med huvudet på skaft på mitten och något annat konstigt vingelben med hatten på sned.

Hungern gjorde sig ju påmind efter ett tags skapande och Ingvar bjöd på en underbart god gulaschsoppa i smedens gamla boningshus

Ljusstake som Ingvar Eriksson gjort till Häradsbäcks kyrka.

med gammal vedköksspis. Även här infann sig rätta känslan av dåtiden, som kändes så rätt denna dag med att försöka bemästra en gammal arbetsteknik.

Stärkta av maten fick vi som ville gå lös med hammaren igen på mer järn ute i smedjan.

Ingvar visade en del saker han gjort och för den som vill så går de att köpa. Dessutom fick vi se den vackra ljusstaken han smitt på beställning till traktens kyrka.

Text och foto: Ulrika Ohlsson

FOLK & VÄRLDSMUSIKGALAN ÅRSMÖTE PÅ

Åtta priser till särskilt förtjänta delades ut 2015 när Folk & Världsmusikgalan på lördagen arrangerades inför ett fullsatt Berwaldhallen i Stockholm.

Nya experiment över musikaliska och geografiska gränser uppmärksammas genom priset till Årets Tvärspel. Detta crossoverpris tilldelades denna gång **Symphonic Stomp of Sweden**, Gävle, ett projekt där arrangören **Kalle Ankarblom** satt samman folklåtar i en svit för Gävle symfoniorkester och fiolspelmanen Görgen Antonsson. Ett hyllat projekt som uppmärksammats också på CD och på TV.

Juryens motivering: Ett plus ett är inte alltid två. Helheten är ibland större än summan av delarna. När nytt möter gammalt och när stort möter litet händer stundom än större saker. Här har det vuxit högt över hembygdsgårdarna och konserthustaken, här är ett resultat som syns och hörs och når ut till allt och alla.

VEM ÄR KARL-JOHAN ANKARBLOM?

Jo, Kalle – han är en go kille!
Född 1978 och uppvuxen i Mönsterås. Med folkdansande föräldrar blev han mer eller mindre tvångsansluten i Pataholms Folkdansgille redan som liten grabb. Med fiol under hakan fick han i unga år spela vid gillet uppvisningar. Lillebror Nils-Petter spelade tramporgel. Inte lika lätt att bära i låda men enkelt att transportera på släp! Hur många gånger pappa Hans har backat upp släpet, med tramporgel surrad därpå, på en gräsplan inför folkdansuppvisning går nog ej att räkna...

Snart nog räckte inte dessa arenor till för de musikaliska bröderna. Med stor passion för musikalisk vidgades världen. För Kalles del blev det studier i Piteå och på Musikhögskolan i Stockholm.

Örjan Hans-Ers som tar emot priset.
Foto: Peter Ahlbom

På visitkortet står nu kompositör, arrangör och dirigent.

Det egna "skötebarnet" Folk All-in Band, en storbandsversion av traditionell folkmusik med stråk, brass och kompsektion, bildade han för att ge uttryck åt sin spelmanspassion. Till "vardags" levererar han musik och arrangemang till flertalet av våra stora svenska artister, klassiska orkestrar och en och annan kunglighet.

Heléne Ingvarsdotter

TUSEN TACK

till Nils Wiberg för de generösa bidragen till Smålands Spelmansförbunds Stiftelse för Unga Spelmän.

Hälsningar Stiftelsens styrelse.

VILLA VIK

Smålands Spelmansförbunds årsmöte den 28 mars på Villa Vik, Sandsbro, Växjö genomfördes med drygt 20 medlemmar närvarande. Inga nya representanter valdes in i styrelsen.

Magnus Lundberg rapporterade om projektet "den okända musiken" som handlar om samtidsdokumentation av svensk och invandrad folkmusik från södra Sverige. Ansökan har inlämnats till statens Musikverk.

Sörmlands spelmansförbund kommer att genomföra Pelle Fors-tävlingen den 5 september 2015.

Zornmärkesuppspelningen kommer i år att genomföras i Korro. Spelmansförbundet kommer att vara delaktigt genom eget tält fredag och lördag.

Eva Blomquist-Björnborg rapporterade om stiftelsen Unga spelmän och att det finns fonderade medel på 68.000:-. Årets ränta var 361:- och ett bidrag på 2.500:- har inkommit.

Ordföranden rapporterade att det finns önskan om att Spelfot ska distribueras digitalt. Styrelsen har ställt sig bakom detta bl a pga kostnads- och arbetsbesparing. Alla som vill ha tidningen i pappersform kommer ändå att få det.

Ordförande överlämnade Smålands spelmansförbunds förtjänsttecken i guld till Viola Ek för hennes engagemang och stora arbetsinsats för Smålands spelmansförbund.

Ur årsmötesprotokollet.

Foto: Bruno Björnborg

FOLKDRÄKTSMARKNAD 2015 – EN SUCCÉ!

”Söker du en folkdräkt? Vi kanske har det du letar efter! Nu har du chansen att hitta något när 75 hela folkdräkter, ett antal udda dräktdelar, skor, samt materialpaket till dräkter söker nya ägare.” Så löd uppropet som spreds på Facebook och via länsmuseets kanaler och radio och tv som bevistade pressvisningen!

Måste väl erkänna att det var med en viss motvillighet jag gick med på att vi skulle försöka genomföra en dräktbytaraktivitet i Jönköping. Förslaget väcktes när vi hade ett av våra möten med Dräktrådet i Jönköpings län. Vi hade då alla märkt av att det fanns många som ville sälja sina dräkter, men också att efterfrågan på att sy nytt och framför allt kunna köpa en färdig dräkt hade ökat. Kanske vi skulle våga göra ett försök att ordna ett tillfälle för dessa båda grupper att mötas?!

EN MARKNAD FÖR FOLKDRÄKTER

Vi sneglade lite på hur andra löst problemet och valde att kalla vårt arrangemang för Folkdräktsmarknad, en slags second hand för folkdräkter! Informationslappar gjordes och vi började sprida dessa. En särskild information för den som ville sälja sin dräkt och en för dem vi ville skulle besöka marknaden. Stort tack till länets bibliotek som hjälpte oss att sprida budskapet och till en av länets gratistidningar

som så passande gjorde ett reportage om vårt arrangemang. Det satte fart på säljarna! Oj, oj, oj, de ringde i desperation för att få kontakt och när vi inte hann svara, gav de sig iväg för att leta rätt på oss och stå i kö för att få lämna in! Hela situationen kändes överklig. Vi hann inte riktigt med, men jobbade på så gott vi förmådde. Jag tror att vi, dvs dräktrådet med Irma, Ingvor, Ulla, Iréne och jag själv, samt mina kollegor Kerstin och Niclas pratade med hundratal folkdräktsägare under några få intensiva dagar i februari! Medan vi märkte upp inlämnade dräkter och delar, sammanställde ”annonser”, samt packade ner och packade upp dräkter, så hela tiden, längst in bland alla tankar gnagde det oroligt, tänk om det bara finns säljare, vilken flopp det då blir och vilken besvikelse...

”Söker du en folkdräkt? Vi kanske har det du letar efter! Nu har du chansen att hitta något när 75 hela folkdräkter, ett antal udda dräktdelar, skor, samt materialpaket till dräkter söker nya ägare.” Så löd uppropet som spreds på Facebook och via

länsmuseets kanaler och radio och tv som bevistade pressvisningen!

EN KÖ AV KÖPARE!

Sicket gensvar! Hur kunde jag någonsin vara orolig? Klockan 11 på Folkdräktsmarknadsdagen var det kö utanför Jönköpings läns museum. Kö! Vem kunde ana att folkdräkt var så hett att det till och med orsakade kö till en av länets kulturinstitutioner?! Lite lätt svettig, några timmar senare kunde vi konstatera att det blev en succé! Det fanns verkligen köpare som väntat på att få komma och handla. Eller som en av mina kunder uttryckte det: ”Jag har längtat efter den här dagen, sen jag såg att den skulle bli av, för var ska man annars köpa folkdräkt?!”

Lite siffror: av de 75 dräkter som vi kunde ta emot sålde vi 13, plus flera materialsatser och lösa dräktdelar, framför allt skor, allt till ett värde av 79.000! Länsmuseets butik sålde dräktmaterial och annat till en betydligt högre summa än de brukar en vanlig lördag. Sen vet jag ju inte hur mycket som blev sålt av det som vi ”annonserade” på lappar utanför Röda salen där vi höll till. Jag vet att den väggen fotograferades flitigt, så jag hoppas att det blev några napp där också!

MER AKTIVITETER DENNA DAG

Det fanns mycket att ta del av denna dräkters högtidsdag, hör bara:

- Dräktrådet från Kronoberg kom och presenterar sin nya bok Ståten och nyttan – folkliga kläder och textila traditioner i södra Småland. Monica pratade om hur boken kommit till och den fanns också till försäljning.

I Röda salen på Jönköpings länsmuseum var det ett myller av besökare när dörrarna slogs upp till folkdräktsmarknaden. Foto: Susanne Nilsson

Eva Landén mitt i havet av folkdräkter. Foto: Niclas Flink

- Vi hade fått låna in en liten pälskollektion av Tapp-Lars Arnesson från Malung som bland annat är en duktig skinnhantverkare. Framför allt uppmärksammades hans skinnpäls till Estelle och de hårprydnader,

lad, som kunde ses på SVTs Luciamorgon för ett antal år sedan.

- Underhållningen stod folkdansare från folkdanslagen i Norrahammar och Huskvarna för, tillsammans med spelmän

som spelade upp till folkdansen.

- Besökare hade uppmanats att ta på sin folkdräkt. Det var många som hörsammat det och som stolt visade sig i sina dräkter.

- Ja, så serverades kaffe och ostkaka förstås. Behöver jag säga att ostkakan tog slut!

EN MÖTESPLATS VAR SKAPAD

Vi lyckades skapa en mötesplats så som vi hade tänkt det och vi planerar att upprepa detta nästa år igen, lördagen den 27 februari 2016, fast med lite mera genomarbetade rutiner! Vi har lärt oss mycket på vägen och känner att denna omvärning i folkdräktsgrödan var precis vad vi behövde för att våga tro på folkdräktens renässans. Om någon trodde att folkdräkten var död, så fel den fick!

Eva Landén

**Utvecklare – hemsjöjd
Region Jönköpings län**

SSR:S FÖRBUNDSSTÄMMA

Helgen 18-19 april var det Skånes Spelmansförbund som stod för värdskapet när Sveriges Spelmans Riksförbund höll förbundsstämma.

Platsen för stämman var Sundgården, (en av Sveriges största folkhögskolor) belägen strax söder om Helsingborg och med en vidunderlig utsikt över Öresund, Ven och Helsingör med Kronborgs slott.

Skånes Spelmansförbunds ordförande Jan Mårtensson hälsade de ca 35 delegaterna välkomna och med en liten blinkning till Näcken, som alltid dyker upp vid spelmanstämman i Degerberga inleddes alltihop utomhus vid en liten damm. "Näcken" dock ersatt av riksspelman Karin Wallin som bjöd på sitt fantastiska låtspel, snabba svingedanser och vackra menuetter.

Vi lämnade sedan den soliga utegården för att inleda eftermiddagens föreläsningar.

Ulf H Svensson, från Svenska Folkdansringen, berättade om organisationen och om deras nordiska samarbeten. Astrid Selling, från SSR:s styrelse berättade vidare om bl a RFoD. Sist ut var verksamhetsledaren för Kulturens Bildningsverksamhet Kenneth Lundmark.

Middag följde med mycket måltidssånger och skånsk äppelkaka! Därefter var det tid för spel! I små och stora grupper klingade låtspelet till långt fram på småtimmarna.

Efter söndagens frukost inleddes så årsmötet av SSR:s ordförande Margareta Mattson. I årsberättelsen står att läsa att SSR vid verksamhetsårets slut (dec 2014) hade 6 134 medlemmar fördelat på 23

Smålands Spelmansförbund finns på Facebook. Följ vad som händer. Informera oss. Gilla oss!

landskapsförbund, gillen och spelmanslag.

Under året har styrelsen bl a reviderat förbundets stadgar med en tydligare skrivning kring ändamål där SSR "uppmuntrar initiativ till samverkan med andra musik-kulturer och värnar om demokrati och rättvisa, med övertygelsen att alla människor är lika mycket värda."

Dagordningen rullade utan större avbrott och valberedningens förslag, där vår kassör Viola Ek suttit med under året, klubbades igenom.

Ny suppleant i SSR:s styrelse blev Britt-Marie Arvidsson, som ju också har en plats som vice sekreterare i SSF. Det känns gott med en smålänning i riksstyrelsen! Vi önskar Britt-Marie lycka till och ser fram emot rapporter från det styrelsearbetet.

Heléne Ingvarsdotter

FOLKDANSRINGEN PÅ KORRÖ

Folkdansringen på Korrö folkmusikfestival – vi behöver din hjälp

2015 års Zornmärkesuppspelningar äger rum på Korrö i samband med folkmusikfestivalen. Uppspelningarna pågår mellan den 20 och 24 juli. Den som blir tilldelad Zornmärket i silver blir berättigad till benämningen riksspelman. Zornmärkesnämnden består av en jury och ett sekretariat, som utses av Svenska Folkdansringen. En ledamot i sekretariatet utses av Sveriges Spelmäns Riksförbund. Juryns uppgift är att bedöma uppspelningar och besluta om tilldelning av märken och diplom.

Vi behöver personer som kan vara på plats och hjälpa till allmänt vid uppspelningarna, en eller ett par per dag, under tiden 20-24 juli.

Utdelningen av märken och diplom sker vid riksspelmansstämman på Korröfesti-

valen lördagen den 25 juli, och då får vi höra alla nya riksspelmän spela varsin låt från scenen.

För 2015 är planen att Folkdansringens verksamhet (informationstält, visning av dräkt och slöjd samt Prova-på-dans) skall samlas på en plats utanför sågen. Det blir bl.a. i form av en tältlösning. I sågen är det tänkt att det skall vara annat spel och dans.

Du som är med i folkdanslagens dräkt- och slöjdverksamhet kom och visa upp det för de många besökarna. Har du materiel färdigt, ta med dig det för visning eller försäljning. All sorts hantverk och dräktverksamhet välkomnas.

Vi behöver din hjälp under vår medverkan på Korröfestivalen den 24 och 25 juli 2015.

Folkdansringen Småland-Öland betalar entré och reseersättning. Din hjälp är jätte-

viktig i år när det är extra mycket besökare med anledning av Zornmärkesuppspelning på Korrö under festivalveckan. Stora delar av riksstyrelsen kommer också att vara där.

Så ställ upp och visa hur duktiga vi är inom Folkdansringen Småland-Öland, så blir vi i Korrökommittén mycket glada.

Kontakta

Gunnar Andersson, 070-6366456,
gatr@telia.com

Olle Andersson, 0372-80076,
olcarason@msn.com

Gustav Nilsson, 0470-62409,
nilsson.allhelgonav@telia.com

Michael Lindberg, 0470-755069,
ml.lindberg@icloud.com

SPELMANSSTÄMMA I GLASRIKET

Spelmansstämman i Glasriket – för 26:e gången i ordningen!

Den första spelmansstämman arrangerades 1990 av Nybrobygdens Spelemän, då liksom nu på den fina hembydsgården Qvarnaslät i Nybro. Genom åren har många stora folkmusikaliska profiler engagerats för att sätta guldkant på tillställningen, både med scenframträdanden och genom att höja temperaturen vid kvällens dans.

NYBROBYGDENS SPELMÄN

Nybrobygdens Spelemän - och kvinnor... – har gjort sitt yttersta för att hålla den småländska folkmusiken levande och närvarande i bygden, bl. a genom att arrangera spelmansstämman. Det har gått lite upp och ned genom åren, antalet besökare har varierat från närmare två hundra betalande som bäst ned till ett femtiotal vid något

tillfälle.

Nu för tiden är det lördagen efter midsommar man skall boka in för en tur till Nybro.

I ÅR TRADITIONELL STÄMMA

I år har föreningen frångått konceptet med artistuppträdanden, och i stället satsat på en mera traditionell spelmansstämman där de besökande musikerna och dansarna sätts i centrum. Förhoppningsvis blir det massor med buskspel, impulsiva scenframträdanden i såväl nya, spännande konstellationer som av de hemtama gamla rävarna samt dans till spellista på kvällen.

HEMBYGDSGÅRDEN

Hembydsgården består av 12 byggnader med industrimuseum, dräkt- och textilmuseum, fågelutställning och boendemiljöer

från tiden vid och efter förra sekelskiftet och ett stort, lummigt grönområde. Här finns servering, möjlighet att äta medhavd picnic och framförallt möjlighet till buskspel, dans och umgänge. Övernatta kan den som vill göra på Joelskogens Camping ett stenkast bort vid Linneasjön. Plats för tält, husvagn/husbil eller enkla stugor att hyra, men boka i god tid då det är högsäsong!

Erika Berggren

Se annons sidan 19!

SMÅLANDS FOLKMUSIKLÄGER

(f. d Hjortsbergsläget)

29 juli – 2 augusti 2015

Hjortsbergsläget har flyttat till en annan kursgård och byter därmed namn! Precis som förra året är vi på Gransnäs kursgård som ligger i norra Småland mellan Eksjö och Tranås.

Vårt folkmusikläger är för dig som är mellan 9 – 16 år och som spelat minst 4 terminer. All undervisning sker på fiol, men du som spelar något annat instrument ex. flöjt, nyckelharpa, cello är också välkommen.

Vi startar varje morgon med gemensam uppvärmning, därefter spelar vi hela dagarna i nivåanpassade grupper. Du kommer att utöka din repertoar med flera härliga låtar och samtidigt få massor med spelteknik. Vi spelar också lite stäm- och kompspel.

På kvällarna blir det en hel del lekar samt sång och dans!

Gransnäsgränden ligger vackert vid en sjö – så glöm inte badkläder!

Datum: 29 juli – 2 augusti 2015

Plats: Gransnäs kursgård, utanför Aneby

Kursledare: Marika Björnberg, Simon Persson, Gusten Brodin och Heléne Ingvarsdotter(administration)

Anmälan: fyll i anmälningskalendern och skicka senast 5 juni till Heléne Ingvarsdotter, Korsvägen 17, 394 77 Kalmar

Kursavgift: 2 000 kr. Betalas in till Smålands Spelmansförbund plusgiro 44 80 33-1, gärna hela eller minst 500 kr senast 5 juni. Resterande kursavgift kan betalas kontant vid kursstarten.

Du kan söka bidrag till kursavgiften hos Smålands Spelmansförbunds Stiftelse för unga Spelmän. Mer upplysning på spelmansförbundets hemsida eller Heléne, tel: 0733-836849 e-post: helene.ingvarsdotter@kalmar.se

Anmälan

senast 5 juni

skickas till Heléne Ingvarsdotter, Korsvägen 17, 394 77 Kalmar

Namn _____

Adress _____

Postnummer _____ Postadress _____

Personnummer _____

Telefon _____

Målsmans mobil _____

Instrument _____ spelat antal år _____

Specialkost/allergier _____

Simkunnig _____

Övrigt _____

ARRANGÖRER: Smålands Spelmansförbund i samarbete med Sveriges Spelmäns Riksförbund, Studieförbundet Bilda, Vätterfolk samt Hans Ankarblom Tandvård AB

DANSGLÄDJE PÅ ENGELSKA

Det är bara att konstatera: Lena och Robert Smyth från Växjö fick oss alla 60 i en underbar stämning med sina danser från Storbritannien när Sunnerbogillet bjöd in till kurs på Ljunggården i Ljungby den 18 april. Solsken och vackert väder, ett bra dansgolv och god mat gjorde säkert sitt till, men engagemanget och dansglädjen hos deltagarna, Lenas distinkta agerande som caller och Roberts säkra dragspelsmusik var avgörande.

Orkar vi en dans till eller ska vi ta en vattenpaus? frågade Lena. – En till, ljudet enhälligt gång på gång! När eftermiddagen kom hade vi lekande lätt dansat i olika formationer: longways, circle, single circle, double circle, square, Sicilian circle och couple dances. Något enstaka dansnamn kände vi till sedan tidigare, t

ex Cumberland Square Eight och Willow Tree, men annars var det enbart nyheter. Clopton Bridge, Blaydon Races, Nervous Breakdown, Bridge of Athlone och ett antal till gav oss en aning om hur det kan gå till på en ceilidh någonstans i Skottland, Irland eller England där en caller leder de mer eller mindre dansvana genom turerna. Danserna är ofta progressiva, dvs man byter partner efter varje omgång så att i princip alla får dansa med alla. En berättigad fråga från deltagarna var: Hur kommer det sig att dessa danser inte nått Sverige i någon större omfattning? Och var blev våra ”svenska” samkvämsdanser av?

Att bjuda in till en kurs är alltid ett äventyr. Ska inbjudan locka deltagare, hur ska vi ordna med mat och ljud och dokumentation osv? Blir kursen av eller måste vi

snopet ställa in den pga för få anmälda? Nu är vi riktigt lyckliga att vi på vindlande vägar och med bl a e-postens hjälp nått ut till dansare från öst och väst, syd och norr. Nu vet vi också att en ”enradare” i Hembygdens kalendarium uppmärksammas! Vad sägs om ett så brett upptagningsområde som Borås, Skövde, Ödeshög, Aneby, Växjö, Oskarshamn, Helsingborg, Ängelholm, Sölvesborg, Olofström, Asarum, Knislinge och så förstås orterna runt Ljungby? Av en lycklig slump fick vi också besök av tre dansare från estniska föreningen Kirmas i Pärnu!

Törs vi säga välkommen till nästa kurs i april 2016? Ämne? Det vet vi inte men tar gärna emot förslag!

Sunnerbogillet

Text och foto: Elisabet Johansson

Longways kallas den typ av dans där paren dansar grupperade i linjer. I främsta raden ses Krister Eriksson, Olofström, och Hans Hjelm, Aneby, med Yvonne Hjelm och Eva Eriksson.

INNE I REGISTRET!

En arbetsgrupp inom Svenska Folkdansringen har arbetat med att få igång ett nytt medlemsregister: www.dans.se. Ett antal distrikt och föreningar har redan börja använda registret. Med en vanlig webbläsare ska administratören kunna sköta föreningens eget register.

Nu är vi i gång med Folkdansringens nya medlemsregister. Folkdansringens Hans Hjelm och Gunilla Hageström kom till Vetlanda Lärocentrum för att undervisa 17 personer från 11 av distriktets föreningar i hanteringen av registret lördagen den 11 april 2015. Maria Ahlstedt, utbildningssekreterare på skolan, hälsade oss välkomna och berättade om skolan och dess verksamhet. Ambitionen är att fungera som en välkomnande mötesplats för olika grupper och för att visa det tog Maria ett foto på oss. Bild och en kort text är nu publicerad på Instagram, Facebook, Twitter osv. Det var ett oväntat och tacksamt tillfälle för Folkdansringen att få publicitet!

En arbetsgrupp inom Svenska Folkdansringen har arbetat med att få igång det nya medlemsregistret www.dans.se. Ett antal distrikt och föreningar har redan börja använda registret. I systemet kan man ha flera olika behörigheter och Folkdansringens ambition är att en person per förening är lokalt ansvarig som kan dela med sig av behörigheten till flera administratörer. Dans.se används av Svenska Danssportförbundet, Sveriges Dansorganisation och Svenska Folkdansringen centralt för att administrera sin verksamhet. Genom en helt vanlig webbläsare kan alla nå den information och de verktyg de behöver och har behörighet till.

Efter en muntlig genomgång på förmiddagen fick vi möjlighet att titta på våra egna föreningars register och arbeta med

Nästan hela registergänget samlat utanför Vetlanda Lärocentrum. I mitten vid dörren Gunilla Hageström och längst t. h. Hans Hjelm.

Full aktivitet vid datorerna.

att göra adressändringar och komplettera e-postadresser, skapa grupper, ange roller i gruppen, göra enkla utskick osv. Så där i början var det inte helt enkelt att navigera runt i alla menyer och undermenyer, men med god handledning förstod vi mer och mer av de olika funktionerna. Nu kan vi som fått behörighet hantera vår egen

förenings register och använda så många av de sök-, sorterings-, utskicks- och databasfunktioner vi har nytta av.

Tack, Hans Hjelm, Gunilla Hageström och alla hjälpande medlemmar från Östra Njudungs folkdanslag, för en innehållsrik dag!

Text och foto: Elisabet Johansson

SILVER OCH HIMMELSKT VACKERT

De tre dräktråden i Jönköpings, Kalmar och Kronobergs län gjorde en resa till Skåne den 10 april 2015 för ett studiebesök på Grönroos Silversmedja i Kristianstad och en guidad visning av utställningen Himmelskt vackert på Klostret i Ystad.

Silversmeden Ingemar Grönroos.
Foto: Elisabet Johansson

De tre dräktråden i Jönköpings, Kalmar och Kronobergs län träffas oftast en gång per år för gemensamma diskussioner. I år var det Kalmargruppen, dvs Mary Bjerstedt, Agneta Erlandsson och Gunnel Nazerian, som stod för inbjudan. Den innebar en resa till Skåne den 10 april 2015 för ett studiebesök på Grönroos Silversmedja i Kristianstad och en guidad visning av utställningen Himmelskt vackert på Klostret i Ystad.

På tidiga förmiddagen träffades vi från Kronobergs och Kalmar län på Malmströms Konditori i

Kristianstad, ett äkta retrokafé. Där har tiden stått stilla bland galonsoffor och färgade lampkorpor.

GRÖNROOS SILVERSMEDJA

En kort promenad bort ligger Grönroos Silversmedja med anor från 1600-talet. Den drivs nu av silversmeden Ingemar Grönroos vars farfar tog över verksamheten vid förra sekelskiftet. Ingemar berättade för oss om material, tekniker och verktyg och vi förundrades över vad man med kunskap och skicklighet kan åstadkomma av en silverplåt.

"HIMMELSKT VACKERT – VÄVNADER FRÅN ÖSTERLEN"

Deltagarna från Jönköpings län anslöt i Ystad. Efter en snabb lunch "Hos Morten" på Gåsegränd var det dags för en guidad visning av "Himmelskt vackert – vävnader från Österlen". Museichefen Håkan Nilsson tog emot och berättade entusiastiskt om urgamla textiltekniker som rödlakan, krabbasnår och dukagång och tusenåriga symboler som färdats bland annat från Anderna, Sydamerika och Afrika upp hit till Norden. Utställningen tillägnas alla de anonyma kvinnorna som genom seklerna vävt de fantastiska täcken, dynor och bänklängder som tar plats i museisamlingar eller i kistor under många släktled på Österlen.

Har du chans att besöka Grönroos Silversmedja så gör det! Himmelskt vackert förlängs och pågår till 3 april 2016.

Tack Mary, Agneta och Gunnel för en trevlig studieresa!

Dräktrådet i Kronobergs län
Elisabet Johansson

Håkan Nilsson pekar uppåt mot Himmelskt vackert.
Foto: Elisabet Johansson

KULTURENS ÅRSSTÄMMA, REGION SYD

Kan man säga, att man är en föreningsmänniska, om man varit på nio olika årsmöten mellan 9 februari och 18 april och ändå missat lika många, som man gärna velat vara med på?

Det var ingen större ”uppostring” att tillsammans med Olle kassör representera Folkdansringen på årsstämman i Kulturens bildningsverksamhet, Region Syd, den 21 mars eftersom vår äldsta dotter och hennes man bor i Malmö. Med hjälp av svärsonen och gps var det lätt att hitta till bostadsområdet, där en färggrann ”Kulturen-flagga” visade ingången till källarlokalen, där stämman skulle äga rum. Enligt inbjudan var tiden aviserad till 11.00-15.00 med avbrott för lunch och underhållning 12.00-13.00. Av någon outgrundlig anledning hade jag printat ut en dubblett, som visade sig ha helt andra tider och hållpunkter. En inbjudande frukost stod framdukad, men eftersom jag enbart hade läst den ursprungliga lappen, var den biten redan avklarad.

Vi hälsades välkomna av ordförande Kennet Lunderquist. I styrelsen för Region Syd finns dessutom kassör Klas Andersson, sekreterare Eva Granstedt och ledamöter Lars-Göran Lindgren, Jan Eurén och Jon Rinneby.

Jag hade mycket vaga kunskaper om vad KULTURENS är och hur organisationen är uppbyggd. Inga Cederberg från Kulturens förbundsstyrelse informerade om verksamheten. Kulturens Bildningsverksamhet blev ett självständigt studieförbund 1 juli 2010.

AV KULTURUTÖVARE – FÖR KULTURUTÖVARE

Varje ombud fick en diger lunta med papper, som innehöll verksamhetsberättelse, årsredovisning i kronor och timmar

samt exempel på olika aktiviteter och kulturarrangemang. Region Syd omfattar Skåne, Blekinge, Jönköpings, Kalmar och Kronobergs län. Medlemsorganisationerna är 14 till antalet, de flesta med anknytning till musik och dans: Föreningen Sveriges Körledare, Kammarmusikförbundet, Kontaktnätet, Riksförbundet Unga Musikanter (RUM), Riksförbundet för Folkmusik och Dans (RFoD), Riksförbundet Visan i Sverige, Svenska Folkdansringen, Svensk Jazz, Sveriges Film- och videoförbund (SFV), Sveriges Körförbund, Sveriges Orkesterförbund (SOF), Sveriges Spelmäns Riksförbund (SSR), Ung Media Sverige och upSweden Sverige. Av dessa 14 medlemsorganisationer, fanns 6 representerade på stämman med 3 personer från Sveriges Körförbund, 6 personer från Svenska Folkdansringen, 2 personer från Riksförbundet Unga Musiker, Sveriges Orkesterförbund och upSweden samt 1 person från Kammarmusikförbundet. Det finns inga medlemsavgifter, utan de pengar som finns, är bidrag från Folkbildningsrådet, kommuner och landsting.

Dagordningen innehöll 24 olika punkter, varav ett ärende väckts av regionstyrelsen, nämligen stadgeändring. I § 8, stycke 4 är nuvarande lydelsen: Stämman är beslutförmålig med lägst hälften (50 procent) av antagna

Innan Mary, Carin och Olle åkte hem till Småland, bad vi Kennet knäppa en bild på trion.

medlemmar (enligt § 6) är närvarande. Förslag att stryka meningen helt. För att stadgeändring skall kunna ske, måste beslutet på stämman vara enhälligt alternativt få två tredjedels majoritet med likalydande beslut vid två på varandra följande regionstämmor. Beslutet antogs enhälligt och stadgeändringen gick igenom.

Förbundsstyrelsen hade rekommenderat en höjning av ersättningen till styrelsemedlemmar i regionen. Detta gick igenom.

Antalet ledamöter i regionstyrelsen fastställdes till 5 plus en adjungerad. Kennet Lunderquist omvaldes till regionordförande. I styrelsen nyvaldes Victor Håkansson på 2 år. Christel Larsson Lunderquist, sammanställande i valberedningen, fick en ”nybörjarkollega” när undertecknad valdes in i valberedningen.

Eftersom sluttiden var avkortad med 1½ timme, blev det tid över till ett besök på Stoff-o-Stil i Svågertorp, ett eldorado, om man som jag har tyg på hjärnan ...

Mary Bjerstedt

STENHÅRT OCH MUNTHERT ÅRSMÖTE I DÖDERHULTSVIK

Ulf och Hasse inledde årsmötet med musik. Foto: Elisabet Johansson

Dagen var solig, 42 av 52 möjliga ombud från 18 föreningar infann sig tillsammans med ytterligare ett tjugotal distriktsfunktionärer och medhjälpare från värdföreningen Döderhultsvikgillet.

Oskarshamns folkhögskola utgjorde en perfekt årsmötesplats med restaurang Tuppen och den ypperliga Axel Munthe-salen

Vem har sagt att årsmöten måste vara tråkiga och formella tillställningar? Distriktsårsmötet i Oskarshamn den 28 mars 2015 motbevisade i så fall denna åsikt.

med vid utsikt över de äldre delarna av Oskarshamn. Döderhultsvikgillet välkomnade med musik och stadsantikvarie Thomas Green gav en inledande presentation av Döderhultsviks/Oskarshamns historia. Som representant för museiföreningen Hård Klang uppehöll han sig särskilt vid stenindustrin i Vånevik, en av Oskarshamnstraktens viktiga näringar runt förra sekelskiftet.

ÅRSMÖTE OCH STADSPROMENAD

Hasse Svensson, Döderhultsvikgillet, valdes till mötesordförande, assisterad av sina föreningskolleger Ann Hammar och Jan Nilsson som mötessekreterare. Själva årsmötet flöt på lugnt och stilla enligt dagordningen. Om det är positivt eller

negativt att dialogen är så stillsam kan vara en tolkningsfråga. Är föreningarna nöjda med verksamheten? Var finns förslagen till ändring och utveckling?

Det vackra vädret gjorde det möjligt att få en liten stadspromenad med Rose-Marie Edinius som guide. Läkaren och författaren

Axel Munthe, född 1857 i Oskarshamn, drottning Viktorias livläkare och förknippad med San Michele på Capri, var promenadens tema. Rose-Marie visade oss huset där Munthe föddes och den staty av Munthe och hans hund Puck som sedan 2012 pryder en av gatorna. Väl tillbaka i årsmöteslokalen fortsatte Rose-Marie med sin berättelse om Munthe och fångade definitivt varje lyssnare med sin framställning.

Nils-Eric Andersson och Sven Skogman lämnade sina platser som ordinarie ledamöter i distriktsstyrelsen och efterträds av Emma Karlsson och nyvalda Lena Hjelte. Sven Skogman är suppleant liksom nyvalda Christina Wahlqvist-Enefalk som ersätter Lars-Ingmar Karlsson. (Se sidan 2 för samtliga val.) Årsmötet avslutades med utbyte av aktuell information innan avgående, nyvalda och kvarstående funktionärer samlades för avtackning med varsin liten gåva med lokal anknytning: ljus från Liljeholmens Stearinfabrik i Oskarshamn. OKG, Oskarshamnsverkets Kraftgrupp AB, hade sponsrat med varsin väska till funktionärerna. Omvalde ordföranden Gunnar Andersson återtog klubban och avslutade årsmötet med att tacka värdföreningen Döderhultsvikgillet för utmärkta arrangemang och deltagare, ombud och funktionärer för ett väl genomfört möte.

Redan nu kan avslöjas att det blir Ursults bygdegille som kommer att vara värd för distriktsårsmötet 2016. Jag ser med spänning fram emot ännu en utflykt i distriktet med chans till nya erfarenheter och upplevelser.

Elisabet Johansson

Mitt i "city" står Axel Munthe och hunden Puck staty. Rose-Marie Edinius berättar. Foto: Elisabet Johansson

**På Lunnabacken
söndagen den 19 juli 12.30 - 17.00**

Folkdans, musik och många hantverk visas.
Tändkulemotor, kross och sorteringsverk startas.
Nygräddade våfflor och kaffe finns att köpa.

Entré 30:- **Välkomna**

Urshults Bygdegille Hembygdsföreningen Gamla Urshult

BILD: BJÖRN GEDSTAM

Sjölanderstämman 2015

Lunnabacken, Urshult

Allspel från scenen, buskspel

Kom och spela med oss eller lyssna och dansa.
Här finns dansbana.

Tag gärna med kaffekorg och stol.

Alla hjärtligt välkomna!

Arrangör: Larsas Spelmän

Lunnabacken och Kurrebo skyltad med brun turistskyltning från Urshult.

Söndagen
den 9 augusti
från kl 13.00

...inbjuder spelmän, spelmanslag, dansare, folkdanslag och alla ni andra till...

Spelmansstämma i Kalmar

Lördagen den 6 Juni kl. 14.00 i Krusenstjernaska gården

Allspel, buskspel, sång, folkdans, servering mm

Allspelslåtar:

Rönnåkra gånglåt, Eriksmåla marknadsvals,
Polska efter Sven Donat, Sjölanders schottis och
På Kimramåla loge

Alla låtarna finns på hemsidan www.kalmarspelmannslag.se

Folkdansuppvisning av Kalmar Folkdanslag

Alla är VÄLKOMNA ! Arrangör Kalmar Spelmanslag

Studie
främjandet

FOLKMUSIKDAG p å Himmelsberga lördag 8 / 8

Program från kl 11.00

- Allspel från Kaffestugescenen vid två tillfällen
- Program från scenen
- Visstuga som avslutas med balladdans
- Spellistor - spel och trall till dans
- Platser för buskspel, sång och dans
- Arrangemang den 9/8 - se hemsida och notis i Spelfot!

Aktiviteter för hela familjen - se www.olandsmuseum.com

Mat o fika. Friluftsmuseum. Museishop. Utställningar.

Inträde: Spelman med "låda" fri entré, övriga max 80kr/vuxen-60kr/barn

Information: Lasse och Solweig tel 0485-484 88,

Ann-Charlotte tel 0485-56 10 22, a-c.magnusson@olandsmuseum.com

Himmelsberga bygata 1
387 93 BORGHÖLM
Tel: (+46) (0)485 56 10 22
info@olandsmuseum.com
www.olandsmuseum.com

Arrangörer:
Ölands Museum Himmelsberga
Ölands Hembygdsförbunds folkmusikkommitté
och Ölands Folkmusikanter

Spelmansstämman i Skatelöv med spelkurser, förstämman och dans

Lördag 1 augusti 2015

Spelkurser med Jeanett och Peter Rousu
på Grimslövs Gästgiveri kl.14-17:

Jeanetts kurs innehåller melodispel på fiol med betoning på småländsk folkmusik, särskilt Markaryd. Peter lär ut gitarrkomp, med anknytning till Jeanetts låtar.

Dans i Grimslövs Föreningslokal:

19-20	Dans till Skatelövs Spelmanslag
20-20.30	Dans till Jeanett o Peter
20.30 - 21.30	Dans till Skatelövs Spelmanslag
21.30 -	Dans till tillresta spelmän, spellista

Entré dans 100 kr (Spelmän gratis) Fiolkurs 250 kr, Gitarrkurs 250 kr.
Betaling vid ankomst

Söndag den 2 augusti

10.30 **Kyrkrodd** Kyrkviken Åsnen
11.00 **Gudstjänst** med folkmusik i Skatelövs kyrka
13.00 **Spelmansstämman**
i Rosenlunds Hembygdspark, Skatelöv
med bl.a. allspel, scenuppträde, buskspel och
gammaldans, fika.

Minikonsert av Jeanett och Peter Rousu

Entré 60 kr. På entrébiljetten lottar vi ut en spelning

i samarbete med Sparbanken Eken, Sensus och Musik i Syd

Mer information och anmälan till kurser finns på
www.fiol.nu

Spelmansstämman i Glasriket

Allspel
Buskspel
Dans till spellista

Lördag 27 Juni 13.00

Qvarnaslät, Nybro

Servering **Fri entré!**

För mer info, allspelslåt etc. - Se hemsidan!

w w w . s p e l m a n . s e

MUSIKALISK FARSOT ÅTERVÄNDER TILL UTBROTTSPLATSEN!

Är du svag för spelmansmusiken från det sena 1700-talet och tidiga 1800-talet? Leder kontakten med dessa låtar – eller enbart tanken på dem – till okontrollerbara ryckningar i stråkarm och dansben samt ett inre lyckorus? Då kan du vara drabbad av en åkomma som kan kallas donatism. Och du är bara att gratulera!

Donatism är namnet på ett nytt evenemang inriktat mot den dansmusik som återfinns i 1700- och 1800-talets spelmansböcker. I centrum för arrangemangets universum finns spelmanen Sven Donat (1755–1815). Det är låtarna i Donats notbok och Ormesberga, platsen där han bodde ett par mil norr om Växjö, som är utgångspunkten för Donatism.

Musiken i Donats och många andra spelmansböcker är ju i högsta grad relevant och levande idag. Donatism vill manifestera de estetiska värdena i den äldre spelmansrepertoaren, lyfta fram den komplexitet som denna del av musikhistorien rymmer och undersöka den potential som finns i den här musiken samt vilka paralleller som finns till vår samtid. Sven Donats notbok finns idag sannolikt endast bevarad i avskrift, i Folkmusikkommissionens samlingar i Stockholm och på webben. Donatism vill föra låtarna tillbaka till Ormesberga, men evenemanget är inte en angelägenhet enbart för Ormesberga med omnejd. Ambitionen är att engagera de främsta musikerna inom området med målet att förfina och fördjupa upplevelserna av och kunskaperna om denna spännande musik. Det ska vara värt att resa långt för att vara med på Donatism. Huvudattraktionen för 2015 års Donatism är en konsert i Ormesberga bygdegård med de mästerliga musikerna Pelle Björnlert (fiol), Johan Hedin (nyckelharpa) och Nora Roll (viola da gamba).

Även om Sven Donat har fått låna sitt namn till benämningen av såväl evenemang som diagnos så är hans låtar även att betrakta som en sprängbräda in i andra musikaliska sammanhang – varje års Donatism kommer att ha ett särskilt tema. Men det första årets

tema är naturligtvis ”Sven Donat och hans spelmansbok”. Det kommer förutom konsert även bli skivsläpp av en gratis promotion-cd med inspelningar av låtar ur Donats notbok, samtal kring Donat och hans musik, dans och mycket mer.

Och ja, det kommer säkerligen att finnas donuts till fikat... Om dessa helnotsformade bakverk är verksamma för eller emot donatism är dock oklart.

Donatism arrangeras för första gången

**22 augusti 2015 i Ormesberga bygdegård.
Mer information och program på
www.donatism.se.**

Bakom evenemanget står den ideella Föreningen Sven Donats vänner, i samarbete med Valshuset och Musik i Syd och med stöd från Rfod:s mentorsprogram ”Nya arrangörer”.

**Mathias Boström
Skr. i Föreningen Sven Donats
vänner, Ormesberga**

Till höger sitter Sven Donat såsom vi föreställer oss att han såg ut på sin tid, till vänster som han nog ser ut idag. Se så glad Donat är över det stora intresset som finns för hans musik! (Originalbilden kommer från ett skillingtryck i George Stephens samling i Växjö stadsbibliotek.)

KORRÖ- KATALOG

Musik i Syd bjuder alla Spelfots läsare på ett eget exemplar av Korröfestivalens program-katalog.

Den kommer att skickas ut före midsommar, välfylld som vanligt.

Läs, välj, ta chansen och besök Korröfestivalen i sommar!

Smålands Spelmansförbund finns på Facebook. Följ vad som händer. Informera oss. Gilla oss!

Välkomna Spelmansstämma

till Per Joel Berndtssons minne

LÖRDAGEN DEN 30 MAJ KL 14.00 KLÖVA HALLAR

Klippans Musikkapell hälsar alla välkomna till spelmansstämman i Klöva Hallar. Kom och lyssna på trevlig folkmusik, ta en eftermiddagsfika och en svängom på dansbanan.

Allspelet börjar kl 14.00 och därefter blir det uppspelning och spel till dans.

Här finns gott om plats för buskspel och vid dåligt väder kan vi vara inomhus. Västra Sönnarslöv Bygdeförening serverar fika med tillbehör, grillad korv och dricka.

Kontakt: Sigfrid Eriksson 0435-711436 eller Rolf Långberg 0435-13186.

Arr: Klippans Musikkapell i samarbete med Västra Sönnarslöv Bygdeförening och Kulturens.

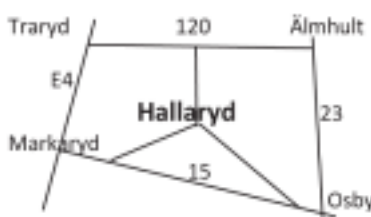
Mer info: <http://klippansmusikkapell.weebly.com/>

Spelmanstämma med psalmodikonvärldsrekordsförbättringsförsök Hallaryd, lörd. 11 juli 2015

- 11.00 Samling för medverkande
12.00 Övning psalmodikon
12.30 Övning allspel för spelmän
13.00 **Spelmansgudstjänst i Hallaryds kyrka**
Vi försöker förbättra förra årets rekord, då 31 psalmodikon spelade samtidigt. Vi spelar "Den blomstertid" och "Din klara sol"
14.15 ca Samkväm i Sockenstugan för medverkande.
Sockenstugan är öppen under eftermiddagen för psalmodikonspelare som vill fortsätta spela tillsammans och utbyta erfarenheter.

- 15.00 **Traditionell spelmansstämma i Hallaryds hembygdspark**
Allspel, konserter, musik av gästande spelmän samt buskspel så länge vi orkar
Kaffe, grillad korv m.m. finns till försäljning under eftermiddagen. Spelmän bjuds på kaffe!

Anmälan till rekordförsök och samkväm senast 1/7

Anmälan, mer information och noter till allspel och psalmer:

Hemsida: www.musikfamiljen.se
E-post: vidar@musikfamiljen.se
Tel. Vidar: 070 31 31 605

Svenska kyrkan
HALLARYDS FÖRSAMLING

Hallaryds
Hembygdsförening

Spelmansstämma i gränstrakter

med

Magnus Gustafsson
Anders Svensson

Lördagen 4 juli
i Kleven strax norr Gränna

Program

13.00 - 16.00 Låtkurs

Magnus Gustafsson och Anders Svensson lär ut sina allra bästa låtar

Kursavgift: 150:-

Anmälan via www.vff.nu eller 036-34 21 02 Bilda

17.00 Knytkalas på gemensamt bord

19.15 Konsert Magnus Gustafsson och Anders Svensson

20.00 Logdans startar med allspel

20.30 Logdans (Dansspel efter lista)

Boende

Tälta på tomten, sova på logen. Getingaryds camping har stugor. (Gångavstånd) Tel 0390-210 15

Vägbeskrivning

Kör av motorvägen vid Gränna. Kör gamla riksettan ca 9 km norrut. Sväng av höger strax efter Getingaryds camping. Kör upp backe. till Klevens loge och du är framme. Kommer du norr ifrån kör du av avfarten Vida Vättern och kör söder ut och svänger av vänster strax innan Getingaryds camping

Har du frågor ring 0390-21070 el 070-277 47 48

Samarr: Vätterbygdens folkmusikförening, Smålands spelmansförbund,
Östergötlands spelmansförbund, Holavedens spelmän och Studieförbundet Bilda Sydöst

"SLÅ KLUNK PÅ LÄRED"

Gammal folklåt upptecknad av spelkvinnan Neta Johansson "Petter-Kungs Neta" från Fladalt i Våxtorps socken.

Visgåta löstes i Östra Karup

Denna gamla visa "Slå klunk på läred" är upptecknad av spelkvinnan Neta Johansson, känd under namnet "Petter-Kungs Neta" som kom från Fladalt i Våxtorps socken.

Detektivundersökning

Vem som komponerat låten är okänt. Låten antas vara en polska alternativt en springdans. Betydelsen av texten var dock svårtytt. Tills en hembygdskurs år 1922 för Höks härads lärarpersonal under juli (!) månad, gav sig den på att lösa gåtan. Man konstaterade att låten avvek från de vanliga sydhalländska låtarna genom att den plötsligt växlade mellan dur och moll. Under kursen gjordes en resa till Östra Karup vid Hallandsås.

Svar kom från två äldre personer som i sina pojkar hört orden i samband med en melodi som spelades vid bröllop. De mindes att männen i socknen förr i tiden haft en högtidsdräkt av lång, mörkblå vadmalrock, röd- gul- och blårandig väst samt gula "lärbijser" dvs byxor av läder

eller skinn. Högtidsdräkten slutade användas under 1860-talet.

När denna dräkt, med tillhörande läderbyxor, glömdes i folkminnet, så försvann även förståelsen för textens betydelse i polskan "slå klunk på läred". Läred i folkmun avser läder i bestämd form. Att "slå klunk" menas i allmänhet att kraftigt bearbeta ett instrument. Att "slå klunk" på trumman är detsamma som att slå hårt med trumpinnarna på det spända trumskinnen. Att "slå klunk" på fiolen betyder att knäppa med fingrarna på dess strängar. Att "slå klunk" på ett klaver är detsamma som att kraftigt slå på tangenterna.

Att "slå klunk" på läred är alltså att kraftigt slå med flathanden på läderbyxorna. Enligt vad personerna kom ihåg, gick det till så att samtidigt som spelmannen med vänstra handen "slog klunk" på sin fiol, så slog manliga deltagare med sin vänstra flathand på sina läderbyxor. Detta "klunkande på läred" livade upp dansen och fick igång de icke dansande gubbarna, som hjälpte till med att trumma takten på sina skinnbyxor.

Text, noter, bilder
ur artikel av Victor Ewald,
Vår tryck, årgång 1923.

Figur från en oljemålning från mitten av 1800-talet, iklädd den bortglömda högtidsdräkten med tillhörande gula läderbyxor.

Artikeln är hämtad ur tidningen I Halland nr 1 2013 och publiceras med tillstånd av dess redaktör.

Spelfot - Medlemsblad för Smålands Spelmansförbund och Folkdansringen Småland-Öland

Ansvarig utgivare: Elisabet Johansson, Hantverkaregatan 3, 341 36 Ljungby

Spelfot nr 2 Maj 2015

VAD HÄNDER

Spelmansstämmorna hittar ni på sidorna 17-22!

Lördag 23 maj
Slöjdbytardag i Virestad.

Länsmans bravader, sommarteatr i Lenhovda, spelas 27-28 juni samt 2-5 juli!
Se Vuxenskolan www.sv.se
Boka biljetter hos
heidi.poulsen@sv.se eller 0739610237.
Pris: Vuxen 200 kr, Ungdom 150 kr.

13-19 juli
Nordlek i Viborg, Danmark.
<http://www.folkdansringen.se/riks>.

Söndag 19 juli
Hantverksdag på Lunnabacken, Urshult.
Annons på sid 17.

20-26 juli Korro
Zornmärkesuppspelningar och folkmusikfestival.
<http://www.korrofestivalen.se>

Söndag 26 juli, kl 13.00
Korrofestivalen avslutas med
Spelmansstämma i Rävemåla hembygdspark.

27 juli - 2 augusti
Smålands Folkmusikläger, Gransnäs.
Annons och anmälningstalong på sid 11.

Tisdag 4 augusti kl 18.30
Spelmansstämma "Johan Jäng" i Väckelsång
Allspel, fika.

5-9 augusti
Europeaden i Helsingborg
Europas största folkdansfestival till Sverige för första gången!
<http://www.folkdansringen.se/riks>

NOTER OCH SKIVOR

Smålands Spelmansförbund har noter och skivor till försäljning. Marianne Busk i Jönköping har hand om vårt lager. Mejla henne om du vill köpa något. Hon skickar varorna med posten tillsammans med ett plusgiro-inbetalningskort. Porto tillkommer.

	Medlemspris	Icke medlem
Källan i Slaka, en bok om svensk folkmusik	200 kr	200 kr
Se notis på sid 15		
CD-box med 3 skivor 90 Småländska låtar ur Gösta Klemmings häften	180 kr	180 kr
Nothäften		
20 Småländska låtar, arrangerade för fioler och altfiol av Gösta Klemming	60 kr	80 kr
Några svenska folkdanser samlade av Gösta Klemming	30 kr	40 kr
Innehåller beskrivning av t ex Hälsingepolska, Jämtpolska, bakmes samt olika varianter av småländska polskor tillsammans med noter på lämplig musik.		
Faksimilupplaga av spelmannen Aug. Strömbergs kompositioner	30 kr	50 kr
Småländsk folkton	100 kr	110 kr
53 låtar för 2 fioler ur Lennart Skoglunds notböcker		
Notbok efter Peter Dufva	100 kr	120 kr
193 låtar med kommentarer av Magnus Gustafsson		
Allspelslåtar 2013	50 kr	50 kr
21 låtar utvalda såsom "vanliga" allspelslåtar		
CD Små länders låtar	100 kr	120 kr
Valda låtar ur "Bruna pärmerna"		
Noter till CD Små länders låtar	60 kr	60 kr
Vid samtidigt köp av CD Små länders låtar och tillhörande nothäfte	120 kr	140 kr
OBS! Pris för porto och emballage tillkommer!		
Notlager: Viola Ek		viola.ek@bredband2.com